

Information om medarbejdere, der er blevet udvalgt som lægdommere

En lægdommer er en borger, der medvirker på lige fod med en juridisk dommer i retssager. I Danmark bruger vi lægdommere i mange af straffesagerne. Det gør vi for at sikre, at det ikke kun er juristers synspunkter og opfattelser, der skal være afgørende. Mange andre lande bruger også lægdommere i deres retssystemer. Hovedreglen i Danmark er, at lægdommere fungerer enten som domsmænd i straffesager, hvor strafpåstanden er fængsel i op til 4 år, eller som nævninger i visse straffesager, hvor strafpåstanden er over 4 års fængsel. Hvis tiltalte tilstår, medvirker der ikke lægdommere i en straffesag.

Hver kommune har et udvalg, der hvert fjerde år udpeger et antal "uberygtede" borgere, som skønnes egnede til at være lægdommere, og som samtidig skal udgøre et repræsentativt udsnit af befolkningen. Ud fra kommunernes lister finder landsretterne de kommende lægdommere ved lodtrækning.

Det er i Danmark en borgerpligt (et borgerligt ombud) at være lægdommer. Dvs. at den borger, som bliver udpeget til at være lægdommer som udgangspunkt ikke kan frasige sig hvervet. Der er en yderst begrænset adgang til at blive fritaget for hvervet, nemlig hvor hvervet vil påføre den pågældende tab af velfærd. Det er kun retspræsidenterne for Østre og Vestre Landsret, der kan tage stilling til, om de meget strenge betingelser for fritagelse er opfyldt.

Hvor meget skal lægdommeren være væk fra sit arbejde?

En lægdommer vælges for en fireårig periode og medvirker i gennemsnit fire gange om året. Det er domstolens elektroniske sagsbehandlingssystem, der udtrækker navnene på de lægdommere, der skal medvirke i de enkelte sager, og der kan godt gå lang tid, før den enkelte lægdommer bliver udtrukket til sin første sag.

En lægdommer bliver typisk indkaldt til en hel retsdag, som kan indeholde én eller flere straffesager. Hvis en sag bliver udsat, fx fordi et vidne ikke kan møde, eller fordi sagen varer længere end forventet, skal lægdommeren indkaldes til et nyt møde på et andet tidspunkt. Enkelte sager kan være så omfattende, at lægdommeren skal medvirke i flere dage eller uger.

Domsmænd bliver indkaldt med mindst tre dages varsel og nævninger med mindst én uges varsel. Fristen vil dog som regel være længere.

Hvad betyder det for dig som arbejdsgiver?

Det er som nævnt en borgerpligt at fungere som lægdommer. En medarbejder har derfor krav på at blive fritaget for arbejde på de dage, hvor han eller hun skal fungere som lægdommer. Du har som arbejdsgiver mulighed for at trække medarbejderen i løn for den tid, hvor han eller hun ikke kan udføre sit arbejde pga. lægdommerhvervet. Lægdommeren får udbetalt et honorar fra staten.

Transportudgifterne bliver også betalt. Du kan som arbejdsgiver ikke pålægge en medarbejder, at han eller hun skal bruge feriedage på at varetage hvervet som lægdommer.

Vi håber, at du vil støtte din medarbejder i at virke som lægdommer, da dette hverv udgør en del af fundamentet for vores retssamfund.

Med venlig hilsen

Danmarks Domstole